

Sumario | nº36 – Abril 2024

EDIUS NOVAS

Doutor@s
«extraordinari@s»

EDIUS NOVAS

Aberta a inscrición no programa ÍCARUS para a aplicación social e económica dos traballos académicos de alumnado da USC

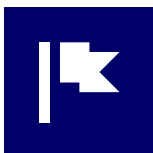
EDIUS NOVAS

A USC acollerá en setembro o XI Congreso Internacional de Nanociencia e Nanotecnoloxía Analítica

EDIUS NOVAS

Bota a andar a primeira convocatoria para a creación de contidos dixitais formativos e de divulgación

EDIUS

O tribunal da tese

EDIUS NOVAS

Tres investigadoras da USC, distinguidas cos premios Entre Mulleres do Concello de Lugo

EDIUS NOVAS

Premio Luís Porteiro Garea

ENTREVISTA

Eva Rodil Rodríguez

Subdirectora de Ciencias e Enxeñarías da EDIUS

«A diversidade e calidade dos programas de doutoramento e a calidade do persoal investigador e profesorado son as principais fortalezas da EDIUS»

EDIUS NOVAS

O Portal de Investigación da USC, unha ferramenta para recompilar a produción científica xerada polo personal docente e investigador

EDIUS NOVAS

Por que participar no *Three Minute Thesis*?

EDIUS NOVAS

Un estudo sinala os lípidos en sangue como potenciais biomarcadores de COVID persistente

EDIUS NOVAS

O IGFAE, acreditado como Unidade de Excelencia María de Maeztu

EDIUS **NOVAS**

Doutor@s «extraordinari@s»

Un total de 35 persoas recibiron o Premio Extraordinario de Doutoramento por traballos defendidos na USC ao longo do curso 2021-2022, un máis que na anterior convocatoria. Consequimos falar con algunhas delas para preguntarlles como como se senten tras recibir este importante recoñecemento e, de paso, felicitalos polo excelente traballo realizado.

1.
Que significa para ti este recoñecemento?

2.
Que aprendizaxe na etapa de elaboración da tese destacarías para compartir co estudantado de doutoramento que agora están nese proceso?

ANA ALONSO PÉREZ

Área de Ciencias da Saúde

1. O Premio Extraordinario de Doutoramento é coma un regalo que chega unha vez rematada a tese. Despois do esforzo e tempo invertidos, é un recoñecemento á entrega e ao traballo que non sempre se ve o día da defensa, pero tamén está aí.

2. Ao estudantado de doutoramento recomendaríalle aproveitar todo o que rodea ao proceso de doutoramento e que non é a tese en si. Aproveitar o entorno para aprender cousas que non son estritamente do campo de estudo, e aproveitar ás compañeiras e o que poidan aportar. O doutoramento, ademais de ser un título académico, pode ser unha oportunidade para coñecer novas experiencias e abrirse a outras opcións.

MARÍA VIVERO LÓPEZ

Área de Ciencias da Saúde

1. Este premio é un recoñecemento moi importante ao traballo realizado durante a miña tese de doutoramento e supón un gran estímulo para continuar na carreira investigadora intentando superarme día a día.

2. Á hora de escribir a miña tese de doutoramento, axudoume moito o feito de ter moitos dos contidos xa publicados en revistas indexadas de alto índice de impacto posto que chegas á fase de escritura con moito camiño andado. Tes gran parte do contido da tese xa redactado, os resultados acadados discutidos en gran detalle e ademais contas coa opinión de revisores externos acerca do teu traballo o cal é moi útil para o día da defensa.

[↩ Ir ao sumario](#)

1.
Que significa para ti este recoñecemento?

2.
Que aprendizaxe na etapa de elaboración da tese destacarías para compartir co estudantado de doutoramento que agora están nese proceso?

DIEGO CIDRÁS FERNÁNDEZ

Área de Artes e Humanidades

1. É un recoñecemento especial, o mellor peche posible á que será, seguramente, a etapa máis fermosa das nosas vidas académicas. A nivel persoal, valoro que un proxecto de investigación en Xeografía, centrado no noso territorio e cunha parte da produción científica en lingua galega, consiga ser galardoado en foros coma este. Estou moi agradecido polo recoñecemento e congratúlame compartilo con investigadores e investigadoras doutras áreas cos que compartín espazos de traballo e de lecer ao longo destes anos.

2. Eu destacaría a aprendizaxe que imos desenvolvendo sobre a capacidade de planificación. É unha competencia algo secundaria ao comezo dun doutoramento, polo menos no meu caso, e que a todos nos custa refinar até que van pasando os anos. O famoso último ano de tese é sempre difícil, aparecen imprevistos por cada esquina, mais pode ser un ano manexable se consigues levantar a vista do curto ao medio prazo.

LUCÍA PANIAGUA GONZÁLEZ

Área de Ciencias da Saúde

1. É xustamente un recoñecemento simbólico do tempo, ilusión, esforzos e paciencia invertidas durante a etapa da tese. A etapa predoutoral é unha carreira de fondo, con moitos obstáculos, curvas, subidas e baixadas, - e tamén moita precariedade -, durante a que moitas veces non somos conscientes do valor do noso traballo. Botar unha ollada cara atrás e que, dun xeito obxectivo, valoren o noso traballo e resiliencia é coma esa palmeira nas costas de que fixemos as cousas ben.

2. Como xa comentei, a etapa predoutoral ten períodos nos que parece que estás na cima da montaña rusa, e outros nos que parece que estás a caer en picado e todo sae mal. O consello que eu querría ter recibido nesta etapa é que saber desconectar, coidar a saúde física e mental e a vida social son claves para poder afrontar eses momentos, tanto os bos coma os malos. Con tempo e esforzo todo chega.

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS

O tribunal da tese

1

PROPOSTA DO TRIBUNAL

A proposta da CAPD de tribunal da tese estará formada por oito especialistas. Todos os membros propostos deberán asinar o documento T70 (galego, castelán, inglés), como aceptación a formar parte do tribunal e na que constará a súa declaración responsable de cumprir os requisitos para ser membro do tribunal establecidos no artigo 26 do [Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC](#).

Pódese incluír como documentación adicional para a EDIUS un escrito da CAPD de suxestión de tribunal titular.

Non poderán ser membros do tribunal nin o director/a, o titor/a ou calquera que incorra nas causas de abstención establecidas no artigo 23 da lei 40/2015 do 1 de outubro. No caso de teses presentadas en formato de compendio de artigos, non poderán formar parte da proposta do tribunal os coautores dos mesmos.

Na proposta de tribunal non poden constar máis de tres membros dunha mesma institución. No caso de teses que opten á Mención Internacional, na proposta do tribunal, aprobada pola CAPD, deben figurar dous expertos pertencentes a algunha institución de educación superior ou instituto de investigación non española e que non asinasen o certificado da estadía (un titular e un suplente).

No caso de teses realizadas en réxime de cotutela, estarase ao disposto no convenio asinado para o efecto.

2

NOMEAMENTO DO TRIBUNAL

Segundo o recollido no artigo 42, deses oito membros propostos, a Comisión Executiva da EDIUS, tras a autorización da defensa da tese, nomeará a tres titulares e tres suplentes, un por cada titular, e notificará o nomeamento a todas as persoas interesadas.

2 Na designación do tribunal, entre os/as titulares e suplentes, non haberá máis de dúas persoas dunha mesma institución ou persoal asimilado desta, de modo que o tribunal que actúe na defensa non poderá estar constituído por máis dun membro da mesma institución. No caso de programas interuniversitarios non poderá actuar como tribunal máis dunha persoa da USC ou de universidades ou institucións colaboradoras no programa.

3 ACTO DE DEFENSA

O programa de doutoramento recibirá a comunicación da data de defensa e da modalidade da mesma (presencial, semipresencial ou totalmente virtual), tras o que achegará (por correo electrónico) as instrucións para o acto de defensa aos membros do tribunal que vaian a actuar. Esta información estará pública na páxina web da EDIUS.

4 ACTA E CUALIFICACIÓN DA TESE

Para todas as modalidades de defensa o tribunal terá á súa disposición unha única acta electrónica e o acceso ao formulario en liña para a votación de cum laude e premio extraordinario.

A cualificación concedida por unanimidade do tribunal poderá ser: Non apto, aprobado, notable ou sobresaliente.

O tribunal poderá outorgar a mención de *cum laude* se a cualificación global é de sobresaliente e se emite en tal sentido o voto secreto positivo por unanimidade.

A Universidade habilitará mediante un formulario o mecanismo necesario para a materialización da concesión final da devandita mención, se fora o caso, garantindo que o escrutinio dos votos para esta concesión se realice en sesión diferente da correspondente á de defensa da tese de doutoramento.

5 GASTOS ASOCIADOS AO TRIBUNAL DA TESE

O persoal que forme parte dos tribunais de tese e que actúe de xeito presencial terá dereito a indemnización unicamente polos conceptos de axudas de custo e gastos de viaxe.

5

Os membros dos tribunais de tese clasificaranse na categoría primeira das sinaladas no anexo I para os efectos de percibir as indemnizacións establecidas no apartado anterior.

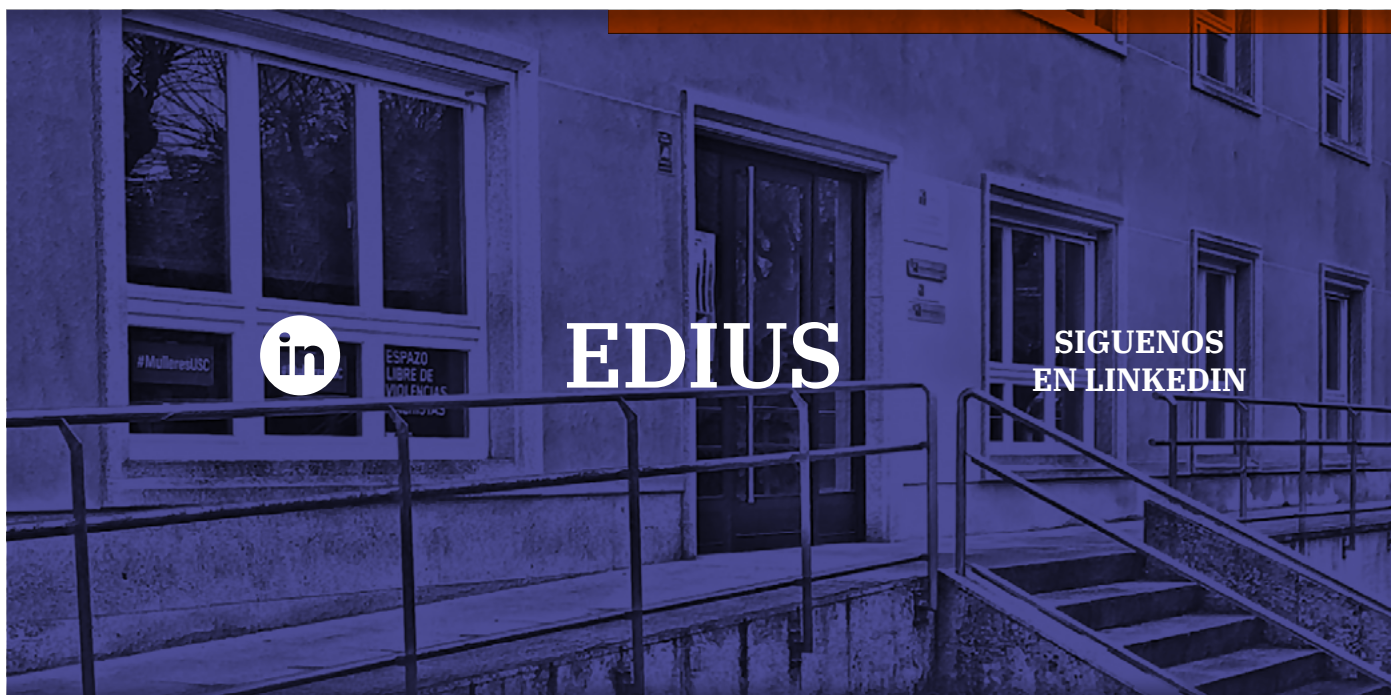
Estará autorizado o gasto para membros de tribunais de tese nos seguintes casos:

- Defensa totalmente presencial: poderá autorizarse gasto relacionado co desprazamento dos membros do tribunal que actúan de forma presencial en Santiago ou en Lugo.
- Defensa semipresencial: Só poderá autorizarse gasto relacionado co desprazamento dos membros do tribunal que actúan de forma presencial en Santiago ou en Lugo.
- Defensa virtual: non procede tramitación de gasto en concepto de axudas de custo e locomoción.

O custo das indemnizacións non poderá superar:

- Teses de Doutoramento sen Mención Internacional: 600€ para a totalidade do tribunal.
- Teses de Doutoramento con Mención Internacional: 1.100€ para a totalidade do tribunal (incluíndo o membro internacional).

O procedemento de pagamento e de solicitude de financiamento á Xerencia, mantense sen variación algunha.

EDIUS NOVAS

Tres investigadoras da USC, distinguidas cos premios Entre Mulleres do Concello de Lugo

O Concello de Lugo outorgou os premios Entre Mulleres 2024 ás investigadoras do Campus de Lugo Esperanza Álvarez Rodríguez, Rosa Romero Franco e Alba Díaz Geada polas súas distintas contribucións a prol da igualdade. Con esta distinción, que nesta edición tamén recaeu na investigadora Cintia Folgueira, “o Concello de Lugo pon en valor mulleres brillantes e talentosas que lideran proxectos que contribúen de forma substancial a transformar a nosa sociedade. Desde a enxeñería ata a historia, pasando pola edafoloxía e a bioloxía”.

“Estas mulleres non só están a enriquecer o noso coñecemento colectivo, senón que tamén inspiran a xeracións futuras de nenas e mozas lucenses a seguir os seus pasos», sinalou a alcaldesa de Lugo, Paula Alvarellos.

O feito de que as mulleres galardoadas cos premios Entre Mulleres do Concello de Lugo sexan figuras destacadas en distintos ámbitos cientí-

ficos tamén foi salientado no transcurso dunha sesión que serviu par dar voz a todas as mulleres científicas silenciadas ao longo da historia.

A catedrática Esperanza Álvarez Rodríguez lembrou na súa intervención “as miradas de superioridade dos máis rancios” que tivo que soportar cando se incorporou á Escola Politécnica Superior de Enxeñaría, onde hoxe “hai dúas mulleres catedráticas por 12 homes”. “Queda moito por avanzar”, dixo Álvarez.

A profesora Rosa Romero, a primeira muller que accede á dirección da EPS de Enxeñaría da USC, puxo o foco na docencia, que é o que “máis me reconforta”. Pola súa banda, a investigadora especialista en sindicalismo agrario do tardofranquismo Alba Díaz Geada, lembrou que a efeméride do Día da Muller acordouse en homenaxe ás mulleres rusas que en 1917 se puxeron en folga para pedir “paz e pan”. Díaz Geada está contratada na actualidade a través do programa Ramón y Cajal.

[↩ Ir ao sumario](#)

ALBA DÍAZ GEADA

Historiadora e profesora na Área de Antropoloxía Social da USC

A historiadora Alba Díaz Geada é coordinadora editorial da Revista Historia Agraria e coñecedora e divulgadora do papel que o movemento asociativo tivo no rural galego na segunda metade do século pasado.

Que supón este recoñecemento?

Fico moi agradecida deste recoñecemento, que supón un estímulo para continuar traballando.

Es consciente de que o teu traballo é un exemplo para moitas rapazas?

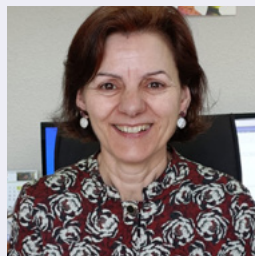
Creo que o exemplo é o das estudantes e investigadoras que se forman día a día no campo das ciencias humanas, e o de todas as traballadoras que fan posible as condicións necesarias para o sostemento da universidade pública.

Que mulleres foron para ti referentes e che serviron de inspiración?

Son moitas as mulleres que foron e son referente de traballo, de coidado, de loita. As que seguen a xuntarse para os traballos en común. Para facer a folga. Para pedir pan e paz.

Que deben facer as institucións para dar voz a tantas mulleres científicas silenciadas ao longo da historia?

É fundamental que defendamos a universidade pública galega. As institucións públicas teñen unha responsabilidade social, débense á maioría social que as sostén, e deben garantir o dereito real a unha universidade para todos e todas e en galego.

ROSA ROMERO FRANCO

Directora da EPS Escola Politécnica Superior de Enxeñaría

Científica e investigadora que en 2022 se converteu na primeira muller directora da Escola Politécnica Superior de Enxeñaría do Campus de Lugo. É ademais doutora en Ciencias Biolóxicas pola USC desde 1989.

Que supón este recoñecemento?

Síntome moi honrada, agradecida e tamén contenta, porque o considero un recoñecemento colectivo á labor de todas as mulleres da EPSE.

Es consciente de que o teu traballo é un exemplo para moitas rapazas?

Gustaríame que así fose, que as rapazas tiveran mais interese polas actividades STEM, e en particular nas enxañarías, onde escasean. Débense promover estas vocacións xa desde a ensinanza primaria, visibilizando os tan importantes referentes femininos neste eido.

Que mulleres foron para ti referentes e che serviron de inspiración?

A primeira, miña nai. Son filla de emigrante, polo que todo o traballo na casa, nas leiras e no coidado dos fillos recaía nela, e como tantas outras do rural galego, sufriu a falta de dereitos na ditadura. Pouco instruída pero moi sabia, inculcoume a cultura do traballo e quixo que fose á universidade, para así ser economicamente independente e dona do meu destino. Tamén a miña directora de tese, Carlota García Paz, coa que aprendín a facer ciencia con rigor, honestidade e sen estridencias. Débolle o inicio da miña carreira profesional e segue a ser un referente para min tamén no persoal.

Que deben facer as institucións para dar voz a tantas mulleres científicas silenciadas ao longo da historia?

Cómpre dar visibilidade: afondar na historia para restaurarmos a súa memoria, poñelas no lugar que merecen. E tamén, divulgar entre as novas xeracións: se as rapazas só ven figuras masculinas en ciencia, terán o prexuízo de que esta non é para elas.

ESPERANZA ÁLVAREZ RODRÍGUEZ

Catedrática no Departamento de Edafoloxía e Química Agrícola na EPS de Enxeñaría

Doutora en Ciencias Biolóxicas pola USC. Investigadora principal en nove proxectos financiados polo Estado e oito pola Xunta relacionados con temas como a fertilidade dos solos ou a súa contaminación.

Que supón este recoñecemento?

Supón a visibilización do esforzo e a dedicación de tódalas mulleres que teñen contribuído ao avance da ciencia. Máis alá de logros individuais, é un recoñecemento á superación das barreiras sistemáticas e sociais ás que nos enfrontamos as mulleres. Pois apesares dos atrancos, evidenciamos que o talento, a capacidade, a perseveranza e a paixón pola investigación non son unha cuestión de xénero. Pero, hai que seguir avanzando para que isto sexa recoñecido e a igualdade sexa unha realidade.

Es consciente de que o teu traballo é un exemplo para moitas rapazas?

Non sei se son un exemplo, eu dedícome ao que me gusta, e quero animar ás rapazas a que fagan o que máis lles guste, que loiten por acadar o que as faga máis felices, máis fortes, máis empoderadas, máis independentes, máis libres e que sigan rompendo barreiras. Se queren ser investigadoras, adiante, iso sí, tamén en investigación hai moito que avanzar, hai que acabar coa precariedade e conseguir que non sexa unha carreira de obstáculos. Temos que captar e consolidar o talento que formamos.

Que mulleres foro para ti referentes e che serviron de inspiración?

A miña gran referente dentro da familia foi miña nai, unha muller loitadora, unha muller con forza, con ansia de superar atrancos, que me quería independente e libre e que pensaba que a educación e a formación me axudarían a acadar eses obxetivos. Centrándome exclusivamente no eido científico, a miña primeira referente, como a de moitas mulleres investigadoras, foi Marie Curie, e máis tarde Rosalind Franklin ou Margarita Salas. Xa na área da Edafoloxía fórono mulleres como Tarsy Carballas ou Rosa Calvo de Anta, que contribuíron a situar o estudo do solo en tódolos programas de investigación nacionais e internacionais.

Que deben facer as institucións para dar voz a tantas mulleres científicas silenciadas ao longo da historia?

Efectivamente, moitas mulleres que teñen contribuído ao avance científico en distintos eidos foron silenciadas e os seus logros foron atribuídos a un home. Ás institucións teñen a obriga de reparar a inxustiza histórica que sufriron estas mulleres e darlles a visibilidade que merecen. É necesario recoñecer as contribucións que teñen feito, contribucións que deberían estar integradas nos programas educativos, xa dende primaria, para que as futuras xeracións recoñezan a súa importancia e o seu legado. Penso que poñer o seu nome a institutos de investigación, a cátedras ou a contratos específicos de investigación, como xa hai algún, tamén contribúe a interesarse máis polos seus legados.

EDIUS **NOVAS**

Bota a andar a primeira convocatoria para a creación de contidos dixitais formativos e de divulgación

Publicadas as bases da convocatoria para a creación de contidos dixitais formativos e de divulgación. Grazas a ela, o persoal docente e investigador da USC poderá contar co apoio dunha oficina de virtualización para o tratamento dos contidos dos que xa dispoña ou ben, que elabore para a ocasión, sendo o fin último destes contidos quedar a dispor da comunidade estudiantil e da sociedade en xeral en forma de contidos dixitais de alta calidade e con licenzas abertas.

A oficina tratará os contidos segundo a súa orixe: os xa existentes serán normalizados, adaptándoos e actualizándoos,

de ser o caso, mentres que os novos contidos e recursos dixitais pasarán por unha fase de deseño e produción. En ambos casos será o paso previo para a súa publicación nas novas ferramentas corporativas con licenza aberta.

As persoas solicitantes deberán ser membros do PDI, PI ou grupos de innovación docente da USC, e terán até o día 30 de abril para presentar a súa solicitude de participación. A información completa da convocatoria, así como o anexo de solicitude, poden consultarse na web do Centro de Formación de Persoal e no Taboleiro Electrónico da USC.

Máis información
[nesta ligazón](#)

↩ Ir ao sumario

3MT®

Por que participar no *Three Minute Thesis*?

O 30 de abril finaliza o prazo para enviar os vídeos para participar na terceira edición do Three Minute Thesis (3MT®), un concurso de comunicación para investigadores e investigadoras predoutorais de todas as áreas do coñecemento.

O concurso apoia a capacidade do alumnado de doutoramento para explicar eficazmente a súa investigación en tres minutos, nunha linguaxe adecuada para un público non especializado.

Esta competición reta ao estudiantado de doutoramento a consolidar as súas hipóteses, obxectivos e ideas, así como a validez e importancia dos resultados da súa investigación, e a presentalos de xeito claro e conciso, empregando unicamente os recursos propios da oratoria e da retórica, esenciais para as súas futuras carreiras profesionais. O escaso tempo do que dispoñen obrígalles a preparar discursos claros e efectivos, que transmitan en poucas palabras a importancia do tema de investigación de xeito sinxelo e comprensible para os non expertos.

O requisito para participar nesta terceira edición do 3MT da EDIUS é estar matriculado/a nun programa de doutoramento da USC no curso 2023-2024 e non ter defendido a tese. [Nesta ligazón](#) pódese cumprimentar a ficha de inscrición e subir o vídeo.

Falamos con algúns dos gañadores e gañadoras da pasada edición para coñecer como participar no concurso lles axudou na súa investigación.

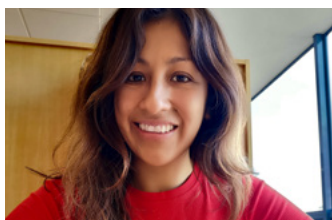
[↩](#) Ir ao sumario

Falamos con algúns dos gañadores e gañadoras da pasada edición para coñecer como participar no concurso lles axudou na súa investigación.

1. Axudouche na túa investigación gañar un dos premios do 3MT?

2. Animas ao alumnado de doutoramento a participar no concurso?

3. Cal é o mellor consello que lles podes dar?

Rocío Del Pilar

Sosa Fernández

Premio na área de Ciencias Sociais e Xurídicas

“Potencial educativo das tecnoloxías inmersivas na educación universitaria”

1. Gañar o 3MT supuxo para min unha oportunidade para mellorar as miñas habilidades comunicativas, definir con maior precisión o tema da miña tese e aprender doutros doutorandos e doutorandas. Temos tantas ideas cando nos referimos á tese, que ter un límite de tempo esíxeche simplificar, concretizar e transmitir as túas ideas da forma máis clara posible.
2. Ao meu parecer, é unha experiencia que merece a pena experimentar cando menos unha vez durante a etapa de doutoramento, e incluso máis dunha, para aqueles que xa participaron previamente.
3. Merece a pena intentalo e facelo o mellor que poidas. O resultado sempre será positivo, tanto persoal como profesionalmente.

Xosé Ramón Cisneros

Premio na área de Artes e Humanidades

“O museo 3.0 en España: redes sociais e medios dixitais na difusión do patrimonio museístico”

1. Facer o exercicio de resumir a túa investigación ao mínimo en 3 minutos é moi interesante e incluso sorprendente, pois aporta unha visión distinta e axuda a ver as cousas doutro modo. Ademais, no meu caso, ao traballar con redes sociais, gañar este premio deulle bastante visibilidade á miña investigación, pois foi unha forma moi boa de expandir a miña pegada dixital.
2. Por suposto! Moitas veces non nos enteramos de que estas actividades existen e que son unha forma moi lúdica de darlle visibilidade ás nosas investigacións, polo que animo a todas aquelas persoas que se atopan facendo unha tese a participar, especialmente a aquelas que proveñen da área de Arte e Humanidades, pois no ámbito das ciencias adoita haber maiores índices de participación neste tipo de actividades.
3. Non teñades medo a expresaros. Como se adoita dicir, nós mesmas somos as persoas que máis sabemos sobre o tema que estamos a investigar. Pode resultar complexo colocarse diante dunha cámara e falar sobre o noso traballo durante 3 minutos, pero os resultados que podemos obter sempre son moi gratificantes, e axúdannos a ver que o que estamos a facer é moi relevante.

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS **NOVAS**

O concurso de vídeos Vémolo Nós abre a súa segunda edición

A comunidade universitaria da USC dispón de prazo até o 24 de xuño para presentar, un ano máis, os seus vídeos ao concurso Vémolo Nós co que se pretende fomentar o uso do galego como lingua de divulgación científica.

Coa produción e a difusión destes vídeos curtos e orixinais en galego búscase constituír un compendio de materiais audiovisuais útiles para a docencia no ámbito universitario e para ter como referentes produtos audiovisuais de calidade á súa disposición que sirvan de modelo para a creación deste tipo de materiais. Ao tempo, o certame propón como retos coñecer a historia da USC a través das personaxes e dos fitos que deixaron pegada na súa traxectoria e amosar a utilidade do galego na futura vida laboral dos universitarios e universitarias.

O concurso establece tres categorías: Divulgación do coñecemento, Descubrindo a USC e Protagonista: o galego, así como dous premios en metálico para cada unha delas: 1.500 euros para a persoa gañadora e 300 para a finalista.

Tanto o audio coma os textos do vídeo, se os houber, deberán estar en galego aínda que o produto final poderá estar subtítuloado a outras linguas. Os traballos, inéditos e orixinais, terán que ter unha duración inferior a 5 minutos e serán válidos tanto formatos horizontais como verticais.

Máis información [nesta ligazón](#).

[↩ Ir ao sumario](#)

O profesor Sebastián Villasante, nomeado editor en xefe da revista científica *Marine Policy*

O profesor e investigador Sebastián Villasante, pertencente ao Centro Interdisciplinar de Investigación en Tecnoloxías Ambientais (CRETUS) da Universidade de Santiago de Compostela, foi seleccionado para ser o novo editor en xefe da revista científica *Marine Policy*.

Marine Policy é a principal revista de estudos sobre políticas dos océanos. Os traballos publicados nela contribúen á formulación e comprensión da política mariña e son de interese para un amplo público académico, partes interesadas e funcionariado, e ofrece a persoal investigador, analistas, partes interesadas e responsables de políticas unha combinación única de análise nas principais disciplinas das ciencias sociais relevantes para a formulación da política mariña.

Os estudos representan perspectivas de campos como os asuntos mariños, a economía mariña e a xestión de recursos, a ciencia política, a ciencia mariña, a ecoloxía humana, o dereito internacional, a xeografía, a teoría normativa, a antropoloxía e disciplinas similares.

EDIUS NOVAS

Un estudo sinala os lípidos en sangue como potenciais biomarcadores de COVID persistente

Para moitos pacientes de COVID-19, o final da etapa aguda da infección é só o comezo doutra experiencia difícil: a post-COVID. Durante a denominada COVID persistente ou *long COVID*, estas persoas desenvolven unha amálgama de síntomas prolongados que poden incluír dificultade respiratoria, fatiga, tose ou perda de olfacto, entre outros. Agora, un novo estudo liderado pola investigadora do Centro Singular de Investigación en Química Biolóxica e Materiais Moleculares da USC (CiQUS), Rebeca García Fandiño, e con Pablo F. Garrido como autor principal lanza luz sobre os cambios nos lípidos sanguíneos de pacientes con COVID persistente. A investigación supón un avance na comprensión destas secuelas e abre a porta para mellorar o seu tratamento.

Os expertos analizaron o plasma de 147 pacientes con COVID persisten-

te. Utilizando técnicas de lipidómica, estudaron un espectro de case 400 lípidos polares distintos. A análise revelou alteracións específicas relacionadas coa inflamación e a resposta inmunolóxica continua, ofrecendo unha nova perspectiva sobre a natureza persistente da COVID. Ademais, algúns destes lípidos foron identificados como potenciais biomarcadores, o que permitiría levar a cabo diagnósticos máis precisos e desenvolver tratamentos específicos para esta enfermidade.

O achado, publicado recentemente en *Journal of Infection and Public Health*, foi posible grazas á colaboración entre persoal médico e investigador de distintos perfís. O proxecto reuniu expertos do CiQUS, a Facultade de Física da USC, o Complexo Hospitalario Universitario de Santiago (CHUS), a Universidade de Córdoba e a Universidade do País Vasco.

Máis información [nesta ligazón.](#)

FOTO: Santi Alvite

↩ Ir ao sumario

EDIUS **NOVAS**

Aberta a inscrición no programa ÍCARUS para a aplicación social e económica dos traballos académicos de alumnado da USC

O programa ÍCARUS ten como obxectivo estimular no alumnado universitario unha reflexión sobre a aplicación social e económica do coñecemento contido nos seus Traballos de Fin de Grao (TFG), Mestrado (TFM) e teses de doutoramento.

A Área de Valorización, Transferencia e Emprendemento (AVTE) da USC é que pon en marcha un ano máis esta convocatoria, que está dirixida a toda a comunidade universitaria de Santiago e Lugo. O prazo de inscrición permanecerá aberto até o día 28 de abril.

ÍCARUS é unha iniciativa a modo de concurso que premia o enfoque socioeconómico dos traballos académicos do alumnado da USC nunha sorte de voo de Ícaro que se atreveu a aplicar o coñecemento e o enxeño para poder chegar máis aló da illa na que estaba confinado. Deste xeito, ÍCARUS trata de estimular o estudantado a sacar o seu coñecemento do límite da súa utilidade académica para imaxinar e explorar outras posibilidades.

Calquera estudante que desexe presentarse ao programa ÍCARUS debe cumprir uns requisitos tales como ter realizado a defensa do TFG/TFM/Tese de doutoramento na Universidade de Santiago de Compostela nos 2 últimos anos académicos e cunha cualificación mínima de aprobado.

O programa repartirá un total de 20.000 euros, distribuídos en 20 premios. Na modalidade de tese de doutoramento, por cada área de coñecemento darase un primeiro premio de 1.300 euros e un segundo de 850, existindo a posibilidade dun accésit de 250€. Pola súa banda, na categoría de TFG e TFM os premios serán de 1.100 ou 650 euros (1º e 2º, respectivamente), podendo haber tamén un accésit.

[↩ Ir ao sumario](#)

Toda a información nas bases adxuntas e o rexistro podes atopala [na seguinte ligazón](#).

EDIUS NOVAS

Premio Luís Porteiro Garea

Luís Porteiro Garea

Primeira clase en galego
16 de setembro de 1915

A presentación
de candidaturas
finalizará o día 30
de abril.

O premio Luís Porteiro Garea alcanza a súa sétima edición reafirmando a súa vontade de recoñecer publicamente o esforzo de persoas ou colectivos a prol da normalización do uso do galego na universidade. A presentación de candidaturas finalizará o 30 de abril. Este galardón lembra e homenaxea á figura de Luís Porteiro Garea, profesor da Cátedra de Dereito Civil e membro das Irmandades da Fala, que pronunciou o 16 de setembro de 1915 no Paraninfo da Universidade a primeira lección en galego da que se ten constancia.

A convocatoria busca distinguir a iniciativa, o traballo ou a traxectoria daquelas persoas, entidades ou colectivos, tanto actuais como pasadas da USC, que contribuíran á normalización da lingua galega na propia USC, ben polo emprego habitual da lingua nas actividades cotiás da universidade especialmente cando fose de forma pioneira, ben pola achega á promoción do idioma ou á galeguización de ámbitos ou actividades concretas, polo estudo e difusión da lingua, ou calquera outra intervención no proceso de normalización lingüística na USC.

As candidaturas poderán ser propostas por calquera persoa, entidade ou colectivo dirixidas ao Servizo de Normalización Lingüística a través do rexistro electrónico da USC. As candidaturas deben cumprir algunha ou varias das seguintes razóns:

- O emprego habitual da lingua nas actividades cotiás da universidade, especialmente cando este uso se producira de xeito pioneiro.
- A achega, por parte da persoa ou colectivo premiado, á promoción do idioma ou á galeguización de ámbitos ou actividades da USC.
- O estudo e a difusión da lingua galega.
- Calquera outra intervención no proceso de normalización lingüística na USC que sexa valorada como significativa.

O premio ten carácter de distinción pública. Consistirá nun elemento simbólico de tipo artístico que se lle entregará á persoa, entidade ou colectivo premiado nun acto protocolario, sen que leve aparelado ben económico ningún.

Os premios entregaranse nun acto público de máximo nivel que se desenvolverá na USC no mes de setembro de 2024.

Este galardón recoñeceu nas anteriores edicións a traxectoria na promoción do galego na USC de Manolo Bermejo, José Antonio Gómez Segade, Antón Costa, Antonio Rigueiro, Xosé Manuel Beiras e Margarita Ledo Andián.

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

A USC acollerá en setembro o XI Congreso Internacional de Nanociencia e Nanotecnoloxía Analítica

A Facultade de Química será entre os días 3 e 6 de setembro a sede do **XI Congreso Internacional de Nanociencia e Nanotecnoloxía Analítica** (XI NyNA 2024).

O encontro está organizado polo grupo de investigación de Elementos Traza, Espectroscopía e Especificación (GETEE) e o Instituto de Materiais (iMATUS) da USC coa colaboración do Grupo Especializado en Ciencia e Tecnoloxías (Bio) Analíticas da Real Sociedade Española de Química (RSEQ).

O obxectivo principal desta conferencia é promover o desenvolvemento e o novo coñecemento sobre conceptos de química analítica aplicados á nanociencia e nanotecnoloxía. Para iso, trataranse temas concretos relacionados con nano(bio)sensores; nanomateriais para a preparación de mostras; nanometroloxía analítica; detección, caracterización e cuantificación de nanomateriais; estratexias analíticas aplicadas que involucran nanomateriais e outras aplicacións nanotecnolóxicas e nanosistemas miniaturizados.

Previo ao congreso internacional, na mañá do 3 de setembro desenvolverase un curso relacionado con diferentes aspectos do campo. Ademais, está prevista a publicación en *Microchimica Acta* dunha colección temática con achegas seleccionadas do XI NyNA 2024 e haberá premios a pósters e comunicacións orais de diferentes revistas e empresas.

O comité organizador local está presidido pola profesora Pilar Bermejo, sendo vicepresidente Antonio Moreda e secretaria Elena Peña. O prazo de inscrición está aberto (até o 24 de xuño a prezo reducido) e pódese xa enviar resumos, con data límite o 14 de maio deste ano.

 [Ir ao sumario](#)

O IGFAE, acreditado como Unidade de Excelencia María de Maeztu

O Instituto Galego de Física de Altas Enerxías (**IGFAE**), centro mixto da Universidade de Santiago de Compostela e a Xunta de Galicia, formará parte durante os vindeiros seis anos da rede de centros acreditados como Unidade de Excelencia María de Maeztu.

O recoñecemento para o IGFAE, que neste 2024 cumpre 25 anos de historia, abre unha nova etapa na consolidación do centro.

Esta distinción da Axencia Estatal de Investigación supón un financiamento de 2,6 millóns de euros durante os vindeiros catro anos, o que permitirá desenvolver o proxecto estratéxico do Instituto e continuar coa evolución iniciada durante o anterior período da acreditación (2017-2021). Naquel momento, o IGFAE converteuse no primeiro centro galego en recibir este recoñecemento de excelencia.

O selo María de Maeztu marcará a aposta estratéxica do IGFAE para os vindeiros anos, con acento na participación en grandes experimentos internacionais, a formación de persoal investigador e a captación de talento.

O equipo investigador do Instituto vai estar presente en proxectos científicos que nos vindeiros anos afrontarán un grande avance, como as actualizacións no LHC do CERN ou o Observatorio Pierre Auger, a detección e análise de ondas gravitacionais (LIGO), ou os experimentos de neutrinos DUNE, NEXT ou HyperKamiokande e o desenvolvemento das infraestruturas de Física Nuclear GSI/FAIR, FRIB, etc.

Igualmente, a estratexia de formación e promoción de talento tomará pulo, cunha meirande oferta de prazas para estudantes de doutoramento, e continuarase co programa Global Talent. O centro mantén, ademais, unha elevada porcentaxe de éxito en convocatorias de alto prestixio, como as do European Research Council (ERC), Marie Skłodowska-Curie, Ramón y Cajal ou La Caixa Junior Leader.

A nova etapa virá tamén marcada por unha clara aposta pola redución da fenda de xénero (aínda notable, a nivel global, en ámbitos como a física de partículas), co compromiso de incrementar a atracción de persoal feminino. Máis información [nesta ligazón](#).

EDIUS **NOVAS**

O Portal de Investigación da USC, unha ferramenta para recompilar a produción científica xerada polo personal docente e investigador

Portal da Investigación

Investigar na USC

A USC sitúase nun lugar destacado na clasificación de produtividade da investigación das universidades españolas e europeas e ten unha posición relevante na valoración doutros indicadores como a captación de fondos para proxectos de I+D e de axudas FPI ou FPU, o número de artigos indexados no JCR ou as teses de doutoramento lidas.

A USC conta así mesmo cunha ampla rede de infraestruturas de apoio á investigación con persoal altamente cualificado que dá soporte científico-tecnolóxico a investigadores/as, grupos, centros e departamentos.

Buscar a produción científica

1.902

Investigadores/as

310

Grupos

7.869

Proxectos

115.219

Publicacións

9.739

Teses

43.176

Acceso aberto

O Portal de Investigación (Dialnet CRIS) permite a xestión integral da información nas institucións que desenvolven actividades de I+D+i. Esta ferramenta permite recoller a produción científica do persoal investigador que compón a institución. Na actualidade, a Fundación Dialnet conseguiu establecer 42 portais de investigación nacionais entre universidades, centros de investigación, sistemas de saúde e ciencia. Un destes portais é o da USC, que pode desenvolverse grazas á colaboración entre a Fundación Dialnet e a universidade compostelá.

O **Portal da Investigación** da USC nace co obxectivo de difundir, dar visibilidade e transferir á sociedade os resultados das actividades de investigación da nosa Institución. Tamén facilita o acceso ás publicacións e datos de investigación, mellorando a reproducibilidade da investigación e contribuíndo aos obxectivos da ciencia aberta. Ademais, establece unha relación entre o financiamento e os seus resultados, realizando un exercicio de transparencia ao tempo que mellora a visibilidade e o impacto da institución.

[↩ Ir ao sumario](#)

Cómpre destacar que a USC sitúase nun lugar destacado na clasificación de produtividade da investigación das universidades españolas e europeas e ten unha posición relevante na valoración doutros indicadores como a captación

de fondos para proxectos de I+D e de axudas FPI ou FPU, o número de artigos indexados no JCR ou as teses de doutoramento lidas.

A través da web do portal podemos ter acceso á información dos máis de 1.900 **investigadores/as** da USC, desglosados por centros singulares, departamentos, facultades, institutos, centros de investigación interuniversitarios ou agrupacións estratéxicas de I+D+i. Ademais, tamén atopamos información dos 310 **grupos de investigación**, ás máis de 115 mil publicacións de todos tipo (artigos, capítulos de libros, achegas de congresos, libros ou outro tipo de **publicacións**), das 34.501 están en acceso aberto.

Outra das informacións importantes do Portal de Investigación da USC é que podemos atopar toda as **teses defendidas** desde o ano 1998 en diante, superando as 9.700. Neste apartado temos acceso a todos os traballos de investigación defendidos en cada ano.

Os autores e autoras PDI poden solicitar a incorporación das publicacións que queiran engadir ao Portal dende o seu perfil. Teñen información sobre o proceso na sección de **Preguntas frecuentes**.

Para calquera erro, suxestión ou dúbida en relación con este portal pode contactar a través do seguinte correo electrónico: **investigacion.portalproduccioncientifica@usc.gal**.

Sesión formativa

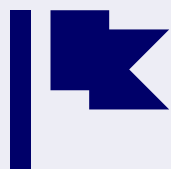
O pasado 21 de marzo impartíuse unha sesión formativa en liña para informar sobre este Portal e dar resposta a todas as dúbidas. A formación, impartida pola Fundación Dialnet, estivo centrada en dar a coñecer todas as funcionalidades do Portal, a estrutura e tipo de publicacións que recolle, as páxinas de autor, centro e grupo de investigación.

O obxectivo final era conseguir que as persoas asistentes souberan xestionar o seu espazo persoal, editar o seu perfil ou engadir publicacións e datos de investigación. Na seguinte ligazón está dispoñible a gravación completa da sesión de formación: **https://youtu.be/omGQUZ5IKQs?si=_rub50is0ztYD4Hf**

Ademais podedes complementar o visionado cos seguintes documentos:

- A presentación empregada pola formadora na intranet pública da Biblioteca Universitaria (BUSC): **[Presentación Portal Investigación_PDI USC_210324.pdf](#)**
- A Infografía elaborada na BUSC sobre as diferencias entre Minerva e o Portal de Investigación: **<https://minerva.usc.es/xmlui/handle/10347/33376>**

 [Ir ao sumario](#)

Formación

Actividades

Abril 2024

Competencias en Información para a investigación. Nivel Experto 2a ed (Santiago e Lugo)

do 1 de abril ao 5 de maio de 2024; sesións presenciais SANTIAGO:
martes 9 de abril e martes 16 de abril
Santiago: Campus Virtual USC e dúas sesións presenciais na Aula Luisa
Cuesta na Biblioteca Concepción Arenal
Lugo: Aula eTerra (Biblioteca Intercentros)

Matriculación: do 13 ao 20 de marzo de 2024

Horario: de 10:00h - 13:00h

Análise e visualización de datos espaciais con R

1, 2, 5, 8, 9 e 10 de abril de 2024
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matriculación: do 14 ao 21 de marzo de 2024

Horario: de 16:00h - 18:00 h

*Becoming a Scientific Writer: Putting Why? before How?

3 de abril de 2024
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matriculación: do 13 ao 20 de marzo de 2024

Horario: de 09:30h a 17:30h

*Becoming a Scientific Writer: Putting Why? before How?

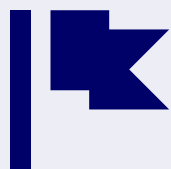
4 de abril de 2024
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matriculación: do 13 ao 20 de marzo de 2024

Horario: de 09:30h a 17:30h

*Trátase da mesma actividade. As persoas doutorandas deberán elixir un dos días para matricularse.

 [Ir ao sumario](#)

Formación

Actividades

Abril 2024

A integridade e a ética na investigación

8 e 15 de abril de 2024

Sala de Debates, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matrícula: do 19 de marzo ao 1 de abril de 2024

Horario: día 8 de 11:00h a 13:00h e de 16:30h a 20:30h;

día 15 de abril de 16:30h a 20:30h

Redacción científica: aspectos estilísticos, editoriais e de dereitos de autor)

10, 11 e 17 de abril de 2024

Sala de Debates, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matrícula: do 19 de marzo ao 3 de abril de 2024

Horario: día 10, de 16:30h a 20:30h; día 11, de 16:30h a 18:30h;

día 17, de 16:30h a 20:30h

Propiedade industrial e transferencia de tecnoloxía

12, 19, 26 de abril; 03, 16 de maio de 2024

Sala de Debates, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matrícula: do 25 de marzo ao 5 de abril de 2024

Horario: de 9:30h a 11:30h

Teambuilding: aprendendo a traballar con xeito en equipo

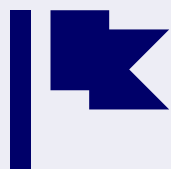
(Santiago) 16, 18 e 23 de abril de 2024

Sala de Debates, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matrícula: do 2 ao 9 de abril de 2024

Horario: de 9:00h a 14:00h

 Ir ao sumario

Formación

Actividades

Abril 2024

As patentes como elemento de valor estratéxico: Ciencias e Enxeñarías

17, 24, 30 de abril e 7, 14, 21 de maio de 2024

Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matricula: do 3 ao 10 de abril de 2024

Horario: de 9:30h a 11:30h

Xestión do Tempo

25 de abril de 2024

Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matricula: do 11 ao 18 de abril de 2024

Horario: de 10:00h a 15:00h

Ferramentas dixitais de apoio para desenvolver artigos científicos

26 de abril, 2 e 3 maio de 2024

Aula Norvet da Facultade de Veterinaria de Lugo

Matricula: do 12 ao 19 de abril de 2024

Horario: de 16:00h a 20:00h

ENTREVISTA

Eva Rodil Rodríguez

Subdirectora de Ciencias e Enxeñarías da EDIUS

«A diversidade e calidade dos programas de doutoramento e a calidade do persoal investigador e profesorado son as principais fortalezas da EDIUS»

*Eva Rodil Rodríguez é doutora pola Universidade de Santiago de Compostela desde o ano 1999 coa tese "**Termodinámica de mezclas alcohol-éter, destilación extractiva con 1-butanol como agente de separación**". Foi nomeada subdirectora de Ciencias e Enxeñarías o pasado mes de setembro, nun Comité de Dirección onde se acordaron diversos cambios no desempeño dos cargos e responsables da Escola. Rodil, membro do Departamento de Enxeñaría Química da Escola Técnica Superior de Enxeñaría, desenvolveu até ese momento o cargo de secretaria da EDIUS.*

Como describiría o papel da EDIUS?

O papel da EDIUS é a organización dos estudos e actividades propias dos estudos de doutoramento da USC, así como os procesos que conducen á obtención do título de doutor. A súa finalidade é concibir un modelo de formación doutoral flexible, interdisciplinar e de calidade, orientado a potenciar as liñas de investigación de maior interese e proxección da universidade. Hai que ter en conta que a USC conta con 52 programas de doutoramento con ao redor de 2.500 estudantes matriculados, e todos eles pretenden desenvolver unha formación xeral e específica en técnicas de investigación conducen-te, en último termo, á realización da tese doutoral. Doutra banda, a EDIUS desenvolve un gran número de actividades formativas, concursos e seminarios dirixidos ao conxunto de doutorandos/as, co obxectivo de que poidan alcanzar as competencias que establece o RD 99/2011 polo que se regulan os estudos de doutoramento. Entre as actividades que se promocionan e organizan poden destacar: ‘Teses en tres minutos’, ‘A túa tese de doutoramento nun fío de Twitter’, O encontro da mocidade investigadora, etc.

Considera que está ao nivel das outras Escolas a nivel nacional e internacional?

Si, por suposto. Iso pódese ver claramente reflectido por unha banda no aumento de estudantes estranxeiros con diversidade de procedencia e de investigadores/as estranxeiros que dirixen teses e forman parte de tribu-

nais de tese. E, por outro, a calidade das contribucións científicas derivadas da lectura das teses doutorais, é un exemplo da actualidade, interese e rigor científico das mesmas.

Cal é para vostede a principal fortaleza da EDIUS?

Por unha banda, a diversidade e calidade dos programas de doutoramento ofertados pola USC. E, por outra, a calidade do profesorado e o persoal investigador que dirixe as teses de doutoramento na universidade, moitos deles con renome a nivel nacional e internacional. Do mesmo xeito que o alto nivel dos grupos de investigación onde se incorporan os doutorandos/as, que en moitos casos manteñen unha elevada cooperación con outras universidades e institucións no ámbito académico e científico a nivel nacional e internacional.

E a debilidade ou debilidades que habería que mellorar?

A maior debilidade son as restricións no orzamento universitario que poñen en risco o normal funcionamento dos estudos de doutoramento. A outra gran debilidade é a elevada burocracia á que está sometida a propia Escola, os directores/as e titores/as de teses e os propios estudantes de doutorado.

Como subdirectora de Ciencias e Enxeñarías, cal diría vostede que é o principal problema desta área?

Unha das principais dificultades que atopa o profesorado dos programas de doutoramento da área de Ciencias e Enxeñarías é a vía do financiamento para poder levar a cabo unha investigación de calidade. O financiamento que reciben os grupos de investigación conséguese principalmente a través de proxectos de investigación en convocatorias públicas a nivel autonómico ou nacional. Ademais, hai que engadir as dificultades para captar estudantes de doutoramento e que estes poidan realizar a súa tese con financiamento. As convocatorias existentes de contratos predoutorais levan consigo moita carga burocrática, teñen distintos prazos, condicións e requisitos.

É agora máis doada a transferencia de coñecemento entre Universidade e sociedade?

Penso que si, aínda que queda moito por percorrer para que a transferencia de coñecemento sexa unha actividade consolidada na comunidade investigadora. A Universidade avanzou e ten claro que a investigación e o coñecemento deben implicar compartir e aportar

valor á sociedade. As universidades teñen deberes e compromisos coa sociedade, e cúmprenos trasladando os coñecementos adquiridos a dita sociedade. Neste momento hai moitos máis medios para iso, máis concienciación e máis cultura de divulgación científica.

Un consello para os doutorandos e doutorandas...

A etapa doutoral quizais sexa unha das mellores etapas da túa vida, aprenderás moitísimo e coñecerás moita xente. Pero debes ter en conta que o doutoramento é un proceso lento e longo, con moitos momentos positivos e outros máis negativos. Con incertezas por un prazo a piques de vencer que non saberemos se alcanzaremos a cumprir, con desexos de abandonar todo por un experimento que saíu mal ou polo rexeitamento dun artigo. Para ben ou para mal, a vida do doutorando/a é así. As cousas non saen á primeira, vaste frustrar moito por isto, pero de todo se aprende e se sae adiante. Tes que pensar que estás nunha etapa de aprendizaxe. Polo tanto, o mellor é ter paciencia, saber xestionar os tempos lentos da universidade, así como afrontar os momentos de máis tensión ou decepción. Sen dúbida, tras eles virán os momentos de alegría e boas noticias.

Outro para os directores/as, titores/as e coordinadores/as de tese...

Os titores/as xunto cos directores/as somos os responsables da adecuación da formación e da actividade investigadora dos estudantes de doutoramento aos principios dos programas de doutoramento e, no seu caso, da escola de doutoramento ao longo do seu traballo ata a presentación para a defensa da tese doutoral. Como titores e/ou directores debemos ter conciencia do cambio que se produciu no funcionamento dos programas de doutoramento dentro da USC, en parte burocratizado (o cal é malo), pero, doutra banda, sistematizáronse os procesos de seguimento e avaliación tanto dos propios programas de doutoramento como da investigación realizada polos estudantes de doutoramento coa idea de mellorar a calidade dos mesmos.

Teses

Marzo 2024

Ébrica: una filosofía de la embriaguez

JOSÉ LUIS VILA LEIRÓS

Director/es: Federico Antonio López Silvestre, Marcelino Agís Villaverde

PD: Filosofía

Data: 01/03/2024 - Presencial

Resumo:

La presente tesis doctoral tiene por objetivo la investigación de los conceptos de embriaguez y experimentación en la obra del filósofo Friedrich Nietzsche. A través de ellos pretendemos llevar a cabo una crítica de la ontología de la fenomenología y establecer el esbozo de un campo de reflexión al que hemos designado con el término «Ébrica». Dicha ébrica, una «filosofía» de la embriaguez y la experimentación, puede tomarse como "filosofía" si se entiende con esta palabra una propuesta para la creación de un campo de investigación. Este campo cuestiona los principio de la ontología fenomenológica como primer paso para abrir una reflexión en torno a los conceptos de embriaguez y experimentación ya mencionados anteriormente.

La huella renacentista en las edificaciones del Obispado de Lugo. Autores y obras

CRISTINA BARREIRO ABUÍN

Director/es: Jesús Varela Zapata, Juan Manuel Monterroso Montero

PD: Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe

Data: 01/03/2024 - Presencial

Resumo:

El propósito de esta tesis constituye hacer un estudio analítico de la huella que el Renacimiento dejó a su paso en el siglo XVI por la diócesis del obispado de Lugo. Se centra fundamentalmente, en manifestaciones de tipo arquitectónico, pero haciendo también pequeñas incursiones en el ámbito de la retablistica, de la decoración de grutescos o de ciertos aditamentos decorativos, con cierta significación, que crean programas iconográficos completos a los que se trata de dar un sentido de inserción y comprensión de contenido en su correspondiente continente. Se aborda el estudio desde una dicotomía, ya que por un lado, se analiza arquitectura civil como fortalezas, pazos...y, por otro, la arquitectura eclesiástica del siglo XVI.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

O direito constitucional à educação na era tecnológica: um estudo sobre a inteligência artificial e a inteligência humana aumentada como garantia de acesso efetivo à educação

LETICIA MIRELLI FALEIRO E SILVA

Director/es: José Julio Fernández Rodríguez

PD: Dereito

Data: 01/03/2024 - Virtual

Estudio de la senescencia inducida por quimioterapia en cáncer

LUCÍA ANTELO IGLESIAS

Director/es: Anxo Vidal Figueroa, Manuel Collado Rodríguez

PD: Medicina Molecular

Data: 01/03/2024 - Presencial

New strategies for the prevention and treatment of complications associated with diabetes mellitus

CARLOS BENDICHO LAVILLA

Director/es: Asteria M. Luzardo Alvarez, Francisco Javier Otero Espinar

PD: Investigación e Desenvolvemento de Medicamentos

Data: 01/03/2024 - Presencial

Resumo:

Esta tesis se centrará en las bases constitucionales del Derecho a la Educación en los ordenamientos jurídicos español y brasileño. La investigación profundiza en el uso de la inteligencia artificial en la educación, demostrando sus debilidades y fortalezas, beneficios y desventajas. Además, se destacarán los cambios necesarios en el sistema educativo, para que las tecnologías sean utilizadas a favor del ser humano, especialmente mejorando sus habilidades en el proceso de aprendizaje. La tesis propone que la inteligencia artificial sea utilizada para promover el aumento de la inteligencia humana, como forma de solución y mejora significativa de la educación.

Resumo:

En la tesis se ha caracterizado la inducción de senescencia en líneas celulares de cáncer mediante el tratamiento con quimioterápicos que provocan daño en el ADN. Debido a que las proteínas p53, p21WAF1/CIP1 y retinoblastoma están implicadas en la inducción de senescencia tras el daño en el ADN, se estudió el papel de cada una de ellas. Con esta finalidad, se modificaron genéticamente líneas celulares de cáncer para reducir la expresión de estas proteínas. Este trabajo enfatiza la importancia de estudiar las vías moleculares implicadas en la respuesta a la quimioterapia, ya que la ausencia de p21WAF1/CIP1 podría ser responsable de que el resultado de la terapia contra el cáncer sea insatisfactorio.

Resumo:

Na actualidade, a diabetes mellitus consolidouse como unha das enfermidades crónicas máis prevalentes deste século, chegando a ser clasificada como unha pandemia global. As consecuencias da enfermidade e as súas complicacións agravan a súa evolución e afectan significativamente a calidade de vida dos que a padecen. Por iso, o tratamento da diabetes mellitus e das súas diversas complicacións é crucial para o manexo da enfermidade e a calidade de vida do paciente.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Foliacións Transversalmente Homoxéneas Non Unimodulares

PEDRO LUIS MARTÍN MÉNDEZ

Director/es: Enrique Macías Virgós

PD: Matemáticas

Data: 01/03/2024 - Presencial

Resumo:

En esta tesis estudiamos la cohomología básica de las foliaciones transversalmente homogéneas, generalizando resultados clásicos para las foliaciones de Lie y dando condiciones para que una foliación transversalmente homogénea sea unimodular. Estos resultados nos permiten enunciar nuestro teorema principal: en una foliación transversalmente homogénea no unimodular sobre una variedad compacta, si se cumplen ciertas hipótesis, se tiene que o bien la variedad, o bien las adherencias de las hojas, o bien el espacio total del fibrado de Blumenthal asociado a la foliación, fibran sobre la esfera unidimensional.

Impacto de la realidad aumentada en la adquisición de competencias del grado en Enfermería

CARLOS RODRÍGUEZ ABAD

Director/es: Raquel Rodriguez Gonzalez, Josefa del Carmen Fernández De La Iglesia

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 04/03/2024 - Presencial

Resumo:

La implementación de tecnologías de la información y comunicación (TIC) en los planes de estudios han facilitado al alumnado la adquisición de competencias relacionadas con contenidos prácticos en Ciencias de la Salud, entre otros. Entre las TIC, la realidad aumentada (RA) se ha perfilado como una herramienta tecnológica prometedora en aquellos casos donde se necesite una visión tridimensional o inmersión en la práctica. Sin embargo, existen escasas experiencias que analicen la utilidad real de la RA en contenidos específicos de enfermería. Consecuentemente, en la presente tesis doctoral se desarrollan y presentan tres artículos científicos que pretenden contribuir a aportar evidencia sobre el impacto que el empleo de la RA podría suponer en la educación superior en enfermería.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

DNMT2 y plasticidad celular: análisis de sus funciones en pluripotencia, reprogramación celular y cáncer

VERA GARCÍA OUTEIRAL

Director/es: Miguel Ángel Fidalgo Perez, Juan Bautista Zalvide Torrente

PD: Medicina Molecular

Data: 04/03/2024 - Presencial

Resumo:

En esta tesis doctoral se investigan las funciones dependientes e independientes de la actividad catalítica de DNMT2 en los procesos de reprogramación celular, que incluyen la adquisición y salida del estado pluripotente, así como en la biología de células pluripotentes y cancerosas. Para este fin, se emplearon modelos de pérdida y ganancia de función de DNMT2, dependientes e independientes de su actividad 5-metilcitosina (m5C) en ARN, con una amplia variedad de enfoques celulares y bioquímicos, técnicas ómicas y análisis bioinformáticos. Los resultados obtenidos resaltan la relevancia de la actividad catalítica de DNMT2 en ARN durante la reprogramación celular para la adquisición y para la salida del estado pluripotente. Los hallazgos revelan la existencia de un nuevo estrato regulador, mediado por la modificación m5C del ARN dependiente de DNMT2, dedicado a la reprogramación celular y pluripotencia. Además, generan nuevas perspectivas para explorar las funciones dependientes e independientes de la actividad catalítica de DNMT2 en procesos celulares relacionados con el cáncer.

Análisis de costes directos del tratamiento del cáncer oral: una aproximación en la Comunidad Autónoma de Galicia

MARTA PORTA VÁZQUEZ

Director/es: Márcio Diniz Freitas, Pedro Diz Dios

PD: Ciencias Odontológicas

Data: 05/03/2024 - Presencial

Resumo:

El interés de analizar los costes derivados del cáncer oral radica en que este a menudo se detecta en estadios avanzados, lo que exige tratamientos complejos y costosos. En este trabajo se efectúa por primera vez una estimación de los costes directos asociados a los procedimientos de diagnóstico, tratamiento y seguimiento del cáncer oral en España, confirmándose que estos son considerables y superiores a los de otros tipos de cáncer. Los principales factores condicionantes de esta carga económica son el grado de compromiso médico del paciente y el estadiaje del tumor, ratificando la importancia de evitar factores de riesgo y de promover su diagnóstico precoz.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Oscar Wilde, the short story writer

REGINA MARTÍNEZ PONCIANO

Director/es: Laura María Lojo Rodríguez, Jorge Sacido Romero

PD: Estudos Ingleses Avanzados: Lingüística, Literatura e Cultura

Data: 05/03/2024 - Presencial

Resumo:

Esta tese de doutoramento considera a Oscar Wilde (1854-1900) como un escritor de relatos curtos, prestando especial atención ás súas tres coleccións *The Happy Prince and Other Tales* (1888), *Lord Arthur Savile's Crime and Other Stories* (1891) e *A House of Pomegranates* (1891). A pesar da súa calidade e importancia para o asentamento da súa carreira, a ficción curta de Wilde non é considerada a través da lente do xénero dos relatos, senón a través de perspectivas biográficas e socioculturais ou en relación con subxéneros individuais como o conto de fadas ou o historia de pantasmas. Esta investigación busca cubrir estas lagoas examinando o compromiso continuo de Wilde coa forma do relato curto nas súas coleccións.

Estudio de la toxicidad oral de compuestos naturales de origen marino

CELIA COSTAS SÁNCHEZ

Director/es: José Manuel Cifuentes Martínez, Luis Miguel Botana Lopez, Mª Carmen Louzao Ojeda

PD: Investigación Básica e Aplicada en Ciencias Veterinarias

Data: 06/03/2024 - Presencial

Resumo:

In the present thesis, we approached the toxicokinetic of okadaic acid and dinophysistoxins 1 and 2 after oral administration to mice. We detected elevated concentration of the three toxins in the stomach after 24 h, with decreasing concentrations in small and large intestines and liver. Due to the lack of toxicology studies, in this thesis, we have performed a neurotoxicity assay comparing intraperitoneal and oral administration of PbTx3. Animals developed neuromuscular alterations, such as ataxia, minutes after toxin administration. However, a tendency to recover happen within 24 h. Functional tests also showed that muscular weakness and reduced activity at 6 h, that was improved at 24 h. We could obtain a No-Observable-Adverse-Effect-Level, NOAEL, of 10 ug/kg PbTx3 and Lowest-Observable-Adverse-Effect-Level, LOAEL, of 100 ug/kg PbTx3. These results are of special relevance to provide an adequate legal framework for toxins regulations.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Age Estimation and Gender Determination using Measurements of Maxillary Central Incisor and First Molar on Cone Beam Computed Tomography

**MARÍA ARMINDA OLIVEIRA
DE SÁ SANTOS**

Director/es: María Mercedes Suárez
Cunqueiro

PD: Ciencias Odontolóxicas

Data: 07/03/2024 - Semipresencial

Resumo:

The aim of this research was to obtain regression equations for estimating age and gender in adults through linear measurements and ratios on sagittal, coronal and axial slices of maxillary central incisors and molars using CBCT. Results: Multiple linear regressions for age estimation based on sagittal, coronal, and axial linear measurements and ratios were independently performed. The equations obtained from sagittal linear measurements and ratios presented a standard error of the estimate (SEE) of 12.4 years and a SEE of 12.4 years, respectively. The equations obtained from coronal linear measurements and ratios presented a SEE of 12.3 years, and a SEE of 13.7 years, respectively. The equations obtained from axial linear measurements and ratios presented a SEE of 10.9 years, and a SEE of 10.8 years, respectively. Conclusion: The present study shows that CBCT linear measurements on upper central incisors and upper first molar are an acceptable method for age and gender estimation.

Investigation of drug use and exposure to polymer-related chemicals by wastewater and urine analysis

ANDREA ESTÉVEZ DANTA

Director/es: José Benito Quintana
Álvarez, María Del Rosario Rodil
Rodríguez

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 08/03/2024 - Presencial

Resumo:

The aim of this thesis was to characterize exposure biomarkers and to determine the human exposure to polymer-related chemicals and drugs of abuse. Three different types of experiments were considered: in-vitro human liver metabolism studies, human biomonitoring through urine analysis, and wastewater-based epidemiology. In-vitro metabolism studies recreated the human body processes to identify potential exposure biomarkers of rubber-related chemicals. Human biomonitoring provided reliable stratified-population data and its relationship with human exposure to bisphenols. Finally, wastewater-based epidemiology allowed to monitor the use of drugs of abuse and exposure to bisphenols and plasticizers. This thesis comprised Spanish and Portuguese samples and was driven by liquid chromatography hyphenated to (tandem) mass spectrometry.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

La fuga de cerebros regional: cuantificación y estudio de sus causas. Una aplicación al caso de Galicia en el período 2000-2022

JOSÉ BLANCO ALVAREZ

Director/es: M^a del Carmen Sánchez Carreira, Manuel González López

PD: Economía e Empresa

Data: 13/03/2024 - Semipresencial

Resumo:

El primer objetivo de esta tesis consiste en determinar si existe un problema de fuga de cerebros en Galicia en las últimas décadas (2000-2022). En línea con este objetivo, la gran contribución de esta tesis al progreso de la ciencia global consiste en desarrollar un marco teórico adecuado para el estudio de la fuga de cerebros con base regional y en la elaboración de una metodología propia que permita estimar figuras de emigración internacional por nivel educativo y región de origen. El segundo objetivo consiste en analizar las causas o determinantes de esta situación de Galicia. Estas causas de la fuga de cerebros han sido una cuestión estudiada fundamentalmente desde una perspectiva empírica, partiendo de una base teórica que caracteriza la emigración como una decisión tomada por individuos racionales que maximizan su utilidad al desplazarse a aquellos lugares donde la remuneración de sus habilidades es mayor, una vez descontados los costes puramente económicos y psicológicos de la emigración.

Regulación hipotalámica del balance energético. Papel de AMPKalfa2 e AMPKgamma2

ÓSCAR FREIRE AGULLEIRO

Director/es: Miguel Antonio López Pérez, Carlos Diéguez González

PD: Endocrinología

Data: 15/03/2024 - Semipresencial

Resumo:

Nesta tese demostrase como a subunidade AMPKalfa1 no VMH é clave durante a aclimatación dos ratos a 4°C. Evidencias recentes, tamén apuntan a AMPKalfa1 nas neuronas SF1 do VMH como un importante regulador da termoxénese no BAT, sendo a súa inhibición ou eliminación capaz de reverter a obesidade inducida por dieta ou xenética. Porén, o papel doutras subunidades de AMPK nas neuronas SF1 aínda non se descubriu. Estúdiase de forma paralela o resultado metabólico da eliminación de AMPKalfa2 y AMPKgamma2 en neuronas SF1. O modelo SF1-Cre AMPKalfa2, non presenta alteracións metabólicas en condicións de dieta estándar, pero si un aumento da masa corporal e adiposidade en condicións de HFD, mostrando un fenotipo oposto, ao resultado da eliminación de AMPKalfa1 nas mesmas neuronas. A eliminación de AMPKgamma2 nas neuronas SF1 provoca un aumento da masa corporal e adiposidade en ambos sexos en condicións estándar, pero só en machos en condicións de HFD. Estes datos, amosan un papel clave de AMPK e as súas diferentes subunidades nas neuronas SF1, no control do balance enerxético.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Design of segmentation algorithms to recognize interested cells in microscopy biological images

ALMOUTAZ MBAIDIN

Director/es: Eva Cernadas García

PD: Investigación en Tecnoloxías da Información

Data: 15/03/2024 - Virtual

Resumo:

Fish fecundity is one of the most relevant parameters for estimating reproductive potential of fish stocks used for assessing stock status to guarantee a sustainable fisheries management. Fecundity is the number of matured eggs that each female fish can spawn each year. The stereological method is the most accurate technique to estimate fecundity using histological images of fish ovaries, in which matured oocytes must be measured and counted. This thesis propose a multi-scale Canny filter (MSCF) algorithm to recognize the outlines of cells. It also develop the graphical software STERapp, which includes the MSCF algorithm and other machine learning technique to help the quantitative analysis of images in the fishing labs. STERapp saves between 40% to 70% of time in the fecundity estimation.

Léxico de El rapto de Helena de Coluto

SUSANA DUBOIS SILVA

Director/es: María Teresa Amado Rodríguez, Helena Rodríguez Somolinos

PD: Textos da Antigüidade Clásica e a súa Pervivencia

Data: 15/03/2024 - Presencial

Resumo:

El léxico de El rapto de Helena de Coluto recoge las voces de la obra de acuerdo a la edición francesa de Orsini (1972), nuestra edición de referencia. En la organización interna de un artículo se contemplan los siguientes apartados: 1. métrica y frecuencia, 2. morfología, 3. cuerpo del artículo que incluye: significados, indicaciones sintácticas, semánticas o contextuales, contextos griegos, referencias al texto e información textual significativa y opcionalmente según los datos obtenidos del trabajo de investigación realizado: 4. loci similes y 5. comentario. Para ello se ha consultado bibliografía especializada que ilustra el objeto de investigación y se han seguido los principios lexicográficos y las convenciones formales del Diccionario Griego-Español.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Modelling Tourists' Decision-Making from a Cross-Cultural Perspective

YAGO ATRIO LEMA

Director/es: María Isabel Neira Gómez, Eduardo Manuel Sánchez Vila

PD: Economía e Empresa

Data: 18/03/2024 - Presencial

Resumo:

Decision-making models are widely used tools that economists employ to study how economic agents select their preferred features on conflictive alternatives. Despite the importance given to individual preferences in decision-making with the universalization of Random Utility Models, cognitive biases, emotions or psychological influences were not studied in the realm of economics till the 70s. However, contextual factors like culture from the field of social-psychology were less studied in the area of economics. To explore the influence of culture on decision-making, we use the case of tourism, where the primary hypothesis is that culture affects decision-making. The aim of the thesis is to merge the knowledge from decision-making, behavioural economics and social-psychology in a tourism context to check if culture affect decision-making, and how. We introduce several alternative methodologies to include culture as an explanatory factor of the decision-making process, studying both discrete choice models and machine learning models.

Boar taint in entire male's pork: Control Strategies, Detection Methods and Meat Quality

RICARDO MIGUEL PEREIRA PINTO

Director/es: Mª Ángeles Romero Rodríguez, Olga Mafalda Salvador Conde Moreira, María Manuela de Lemos Vaz Velho

PD: Innovacion en Seguridade e Tecnoloxías Alimentarias

Data: 19/03/2024 - Presencial

Resumo:

Detecting boar taint is crucial for assessing control strategies and avoiding low-quality products. In Portugal as well as in Spain, producers opt to sell sexually immature males avoiding the development of boar taint while reducing production costs. Considering the situation presented by the Portuguese pork processing industries, the primary focus must be on preventing boar taint rather than solely relying on carcass sorting strategies, prioritising proactive measures to lower or mitigate boar taint, such as feed supplementation, and develop tools to assess the efficacy of these preventive measures. Therefore, the research proposal encompassed multiple tasks, including the development of analytical methods to quantify skatole and androstenone, the evaluation of meat quality in entire males fed with supplemented diets, the assessment of the occurrence of boar taint odour in pork slaughter lines, and testing the use of entire male meat in processed meat products. The control strategies, detection methods, and meat quality of entire male pork were explored across the ten chapters of this thesis. Chapter I served as a comprehensive introduction, offering an updated review (Background and State of the Art) that covered various subjects, including piglet castration and welfare, boar taint management, techniques for identifying boar taint, and the processing of tainted meat.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Qué es la calidad y cómo medirla en los proyectos de aprendizaje-servicio universitarios

DANIEL SÁEZ GAMBÍN

Director/es: Miguel Ángel Santos Rego, María del Mar Lorenzo Moledo

PD: Educación

Data: 20/03/2024 - Presencial

Resumo:

La tesis es resultado de un estudio realizado entre los años 2019 y 2024, sobre la metodología educativa que se conoce como 'aprendizaje-servicio', ApS. Si bien en los últimos años ha habido un creciente cuerpo de investigación sobre el ApS, no han sido tantos los estudios que han abordado directamente cuestiones referidas a su implementación, y menos si hablamos en términos experimentales. Así pues, lo que encontramos es un notorio vacío al respecto, ya que la mayor parte de los estudios se centran únicamente en sus efectos, sin una sólida justificación del peso que tienen las distintas características de los proyectos, lo que podemos interpretar como indicadores de su 'calidad'. En síntesis, lo que hacemos llegar a la comunidad científica de la educación, y aún más allá de la misma, es una propuesta razonable y razonada, sobre la calidad a cuidar en la forma de entender y proyectar el Aprendizaje-Servicio en la universidad de un tiempo complejo que, por serlo, exige preguntas y respuestas a la altura de su misión cívica y social, no otra que formar graduadas y graduados competentes y comprometidos con los desafíos del porvenir.

Covalent and Supramolecular Helical Polymers Based on Axially Chiral Allenes

MARÍA LAGO SILVA

Director/es: Emilio Quiñoa Cabana, Félix Manuel Freire Iribarne

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 21/03/2024 - Presencial

Resumo:

Molecular switches, supramolecular chemistry, and polymers can be combined to create stimuli-responsive multi-chiral materials. Herein, novel mechanisms to modify the helical scaffold in helical systems are presented, based on axially chiral allenes, whose substituents are placed in specific spatial orientations. As a result, the screw sense of the helical system is determined by the priority of the allenyl substituents that can be altered with respect to the backbone by external stimuli. Thus, it is possible to selectively induce either a P or M helical sense in the helical structures, while the relative spatial distribution of the substituents in the allene remains unaltered in two perpendicular planes (configurationally locked). Hence, a helix inversion occurs through a novel axial-to-helical communication mechanism, opening a new scenario for taming the helices of chiral dynamic helical polymers. These results show that complex dynamic multi-chiral materials can be obtained by polymerization of appropriate monomers that combine chirality, switching properties, and the ability to generate chiral supramolecular assemblies.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Análisis de la valoración médico-legal en la lesión medular traumática

XOÁN MIGUÉNS VÁZQUEZ

Director/es: José Ignacio Muñoz Barús

PD: Avances e Novas Estratexias en Ciencias Forenses

Data: 21/03/2024 - Presencial

Resumo:

A lesión medular traumática derivada dos accidentes de circulación ocasiona secuelas que resultan nunha fonte de discapacidade de grao variable que requiren unha correcta valoración tanto dende o punto de vista asistencial como dende o punto de vista médico-legal. Este traballo pretende definir o momento de estabilización clínica e medicolegal que posibilite canto antes unha valoración funcional acorde á lexislación vixente á vez que valora o distanciamento existente entre a escala de valoración clínica internacional da American Spine Injury Association e o Baremo da Lei 35/2015. Os resultados mostran que a clasificación clínica ten gran valor prognóstico funcional e vital, ademais de posibilitar en función da súa gradación o momento de estabilización máis axeitado para esta valoración. Asímesmo a análise do baremo legal vixente aplicado considerando a escala ASIA mostrará o valor que dita escala ofrece tamén a nivel pericial. A análise dos resultados do baremo aplicado á lesión medular permite establecer puntos de mellora na valoración do dano á persoa con lesión medular de cara a futura actividade lexislativa.

Hierarchical Assembly of D,L-Cyclic Peptides for the Construction of New Materials

ALFONSO BAYÓN FERNÁNDEZ

Director/es: Juan Ramón Granja Guillán, Javier Montenegro García

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 22/03/2024 - Presencial

Resumo:

Since the beginning of humankind, chemistry has been essential to overcome societal needs and deficiencies. Over the last years, supramolecular materials have shown potential applications in medicine and material science. In this sense, self-assembling cyclic peptide nanotubes stand out as molecular scaffolds since they allow an exquisite bottom-up control over the final properties. In this work, cyclic peptides functionalized with aromatic moieties are exploited to obtain novel functional materials such as self-healing hydrogels or self-reporting nanosheets. Their characterization demonstrates that functionalization and assembling triggers are key in the hierarchical assembling process. Finally, preliminary studies indicate potential use of these unique materials as cytoskeleton mimicking systems or catalysts.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en marzo

Nuevas Terapias Antibacterianas basadas en la inhibición de las beta-Lactamasas y del Enzima Siquimato Quinasa

ESTHER PIERNA COLCHÓN

Director/es: Concepción González Bello

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 22/03/2024 - Presencial

Polycyclic Aromatic Hydrocarbons (PAHs) containing Biphenylene and Cyclooctatetraene Units

JESÚS BELLO GARCÍA

Director/es: Carlos Eugenio Saa Rodríguez, Jesús Ángel Varela Carrete

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 22/03/2024 - Presencial

Antecedents, moderators, and consequences of co creation: a research in the field of open-source software development

ANTONIO MANUEL LEITE REBELO

Director/es: Emilio Ruzo Sanmartin, María de la Concepción Varela Neira

PD: Economía e Empresa

Data: 22/03/2024 - Presencial

 [Ir ao sumario](#)

Resumo:

Esta tesis doctoral pretende contribuir al avance del conocimiento en el desarrollo de nuevas terapias para el tratamiento de las infecciones bacterianas más difíciles de tratar y potencialmente mortales. Por una parte, las investigaciones realizadas buscan contribuir al desarrollo de terapias destinadas a reducir el impacto de los mecanismos de resistencia más extendidos en los patógenos hospitalarios mortales, mediante el uso de inhibidores de resistencia que permitan restaurar la eficacia de los antibióticos en uso clínico. Así mismo, es objetivo de esta tesis doctoral el desarrollo de antibióticos con un nuevo mecanismo de acción basado en la desactivación de objetivos biológicos sin explorar en el ámbito clínico, evitando así procesos de resistencia cruzada.

Resumo:

O desenvolvemento de novas metodoloxías sostibles para a preparación de compostos e materiais orgánicos é do máximo interese para a sociedade, xa que a posta en marcha de métodos sintéticos limpos é unha esixencia das sociedades modernas. A preparación de polímeros orgánicos, fármacos, materiais inorgánicos e, en xeral, estruturas moleculares complexas cunha xeración mínima de residuos requiren de metodoloxías sintéticas eficientes que empreguen como materiais de partida substratos sinxelos e de fontes renovables. Os obxectivos da tese enmárcanse no descubrimento e posta en valor de rutas catalíticas a novos HAPs e materiais gráfenicos con estruturas bifenilénicas e ciclooctatetraénicas aplicables a ciencia de materias e desenvolvemento de novos sistemas con propiedades melloradas.

Resumo:

The research underscores the multifaceted advantages of co-creation, encompassing both direct and indirect benefits. Directly, co-creation fosters economic and relational value by nurturing participants' sense of connection and ownership. This, in turn, generates emotional and economic value, fosters trust, and cultivates loyalty among participants. Moreover, the study accentuates the pivotal role of satisfaction in shaping perceptions of product quality and influencing future participation. In addition, the study delves into the exploration of three key factors in co-creation: platform identification, sense of community, and innovativeness. Collectively, the research emphasizes the potent link between co-creation experience and participation.

**«Ás persoas encántalles marabillarse.
Esta é a semente da ciencia»**

Ralph Waldo Emerson

nEDIUS

Editada por Escola de Doutoramento
Internacional da USC (EDIUS),
Santiago de Compostela

Coordinación:
Miguel Tüñez

Revisión lingüística:
Gisella Costas López
*PD Estudos da Literatura
e da Cultura*

Copy:
Clara Castilla

Deseño:
nudobrand

Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS)

881814360 / 14361
edius@usc.es

Casa dos Catedráticos. Av. das Ciencias, 6
15782 Santiago de Compostela

Depósito Legal: C 1550-2020
ISSN 2792-6079

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

*Actividade financiada polo Convenio de Colaboración entre a Consellería de Cultura,
Educación e a USC para o desenvolvemento de accións estratéxicas de I+D+i.*